

POSTANOWIENIE

Dnia 23 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z wniosku R.L.

przy uczestnictwie M.

Sp. z o.o. z siedzibą w Ż., Gminy Ł. i M. w Ż.

o ustanowienie służebności przesyłu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 listopada 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Ż. od postanowienia Sądu Okręgowego w B.

z dnia 24 stycznia 2017 r., sygn. akt II Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd

Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w B. z dnia 24 stycznia 2017 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego tego, czy związek komunalny (międzygminny) powołany na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jedn. tekst: Dz. U. z 2016 r., poz. 446 ze zm., dalej jako „u.s.g.”) przez zainteresowane gminy w celu realizacji ich zadania własnego określonego w art. 7 ust. 1 pkt 3 u.s.g. – zaopatrzenia w wodę i odprowadzanie ścieków – może być uznany za przedsiębiorcę w rozumieniu art. 305¹ k.c. i prowadzić działalność gospodarczą, o której mowa w art. 9 ust. 2 u.s.g., a zatem, czy dopuszczalne jest ustanowienie służebności przesyłu na zasadach określonych w art. 305¹ k.c. na jego rzecz, czy też z uwagi na charakter związku oraz uczestnictwo w nim zainteresowanych gmin służebność przesyłu powinna być ustanowiona na rzecz gminy.

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

W uchwale z dnia 13 kwietnia 2017 r., III CZP 3/17 (Biul. Sądu Najwyższego z 2017 r., nr 4, poz. 8) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że właściciel nieruchomości, na której znajduje się sieć wodociągowa, może żądać ustanowienia służebności przesyłu obciążającej tę nieruchomość na rzecz gminy będącej właścicielem

tej sieci także wtedy, gdy gmina wydzierżawiła sieć przedsiębiorstwu wodociągowo - kanalizacyjnemu. W uzasadnieniu powołanej uchwały wskazano, że gmina, która jest właścicielem infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, pozostaje przedsiębiorcą dla celów stosowania art. 305¹ i nast. k.c. również wówczas, gdy wydzierżawiła tę infrastrukturę innemu podmiotowi, który wykorzystuje ją zgodnie z przeznaczeniem.

Odnosząc powyższe stanowisko do okoliczności niniejszej sprawy należy uznać, że uczestnik postępowania R.L. mogła żądać ustanowienia na pozostającej jej własności nieruchomości, na której skarżący M. w Ż. wybudował sieć wodociągowo - kanalizacyjną, służebności przesyłu obciążającej tę nieruchomość na rzecz tegoż Związku, będącego właścicielem tej sieci. W świetle art. 64 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 65 ust. 1 i 2 u.s.g. należy przyjąć, że, skoro skarżący jako związek międzygminny przejął zadania gminy, na terenie której znajduje się nieruchomość, określone w art. 7 ust. 1 pkt 3 u.s.g. i wykonuje je we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność, to jego status w tym zakresie jest taki, jaki miałaby gmina, gdyby sama wykonywała to zadanie. Będąc zaś właścicielem wybudowanej sieci wodociągowo - kanalizacyjnej skarżący może być uznany w rozpatrywanym zakresie za przedsiębiorcę dla celów stosowania art. 305¹ i nast., podobnie, jak byłoby to w przypadku gminy. Nie można przy tym ustanowić służebności na rzecz gminy, gdyż nie jest ona właścicielem przedmiotowej sieci. Wreszcie na możliwość ustanowienia służebności przesyłu na rzecz skarżącego nie wpływa to, że wydzierżawił on sieć prowadzonemu w formie spółki przedsiębiorstwu wodociągów i kanalizacji.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.).